

A VILÁG FIATALJAIHOZ

II. János Pál pápa levele az Ifjúság Nemzetközi Éve alkalmából

A Szentatya 16 pontból álló apostoli levéllel fordul a fiatalokhoz az Ifjúság Nemzetközi Éve alkalmából és bizalommal hangsúlyozza:

„Mindannyian reátok tekintünk, mert általatok – bizonyos értelemben – ismét fiatalok leszünk. Ifjúságtok tehát nemcsak egyéni tulajdonotok... Az egész emberiség java is. Bennetek a reményünk, mert ti vagytok a jövő emberei... A remény ugyanis mindig kapcsolatban áll a jövővel... Ami most még jövő, veletek lesz jelenné... Ebben az értelemben az Egyház első és leghőbb kívánsága, amit az ifjúsági évvel kapcsolatban ajkaimmal a fiatalságnak ki mond: 'Legyetek mindig készek rá, hogy mindenkinek megfeleljetek, aki kérdezi, mi az alapja reményeteknek' (1Pét 3,15).“ (1. p.)

A következő hét pont (2–8.) anyagát Krisztus és a gazdag ifjú (Mk 10,17-22) beszélgetésére építi a Pápa.

„Az ifjúság az ember, a fiú és leány sajátosság kincse – mondja a Szentatya. Ez az a korszak, amikor különös erővel táruznak fel az emberi 'én' és a vele kapcsolatos tulajdonságok, képességek... Mekkora érték felfedezni és kitervezni az első önálló döntéseket!... Az evangéliumi ifjú is éppen ebben az életszakaszban volt... Valójában belső gazdagsága vezette őt Jézushoz, hogy föltegye az életkérdést: 'Jó Mester! Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet'... Mit tegyek, hogy életemnek teljes értéke és értelme legyen? E kérdés megfelel emberi személyiségtek lendületének. Néha ugyan türelmetlenül teszitek fel... Különös hangsúlyt kap korosztályotok azon tagjainak ajkán, akiknek élete szenvedéssel terhelt: akiket a testi fogyatékoság, egyéb korlátozottság, családi vagy társadalmi probléma gyötör“ (3. p.) ...

„Krisztus – folytatja a Pápa – ezt válaszolja evangéliumi beszélőtársa kérdésére: 'Senki sem jó, csak az Isten!'... Azaz: Isten az egyedüli végső alapja minden értéknek, csak ő ad végső értelmet emberi létünknek... Krisztus arra szólít fel titeket válaszával, hogy mindent hozzátok kapcsolatba Istennel. Arra is rámutat azonban, mi a forrása és alapja bennetek mindennek. A teremtéssel mindegyiktek Isten képe és hasonmása lett (Ter 1,26). Létformátok – mivel Isten képe és hasonmása vagytok – készlet titeket arra, hogy ezt a létkérdést feltegyétek, és fel kell tennetek! Ugyanakkor ez igazolja, hogy az ember Isten nélkül nem képes önmagát megérteni és Isten nélküli mégkevésbé képes önmagát megvalósítani“ (4. p.).

Kérdezhet-e azonban a modern fiatal az élet értelméről az evangéliumi ifjú szavaival: „Mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?” – amikor látóhatárát betölti a földi haladás színes programjaival, és olyan világnézetek kötik le figyelmét, amelyek elvetik az örök életet?

II. János Pál ezekkel a szavakkal fordul a kérdező ifjúsághoz:

„Krisztus nemcsak a ‚jó Mester‘, aki megjelöli az életutakat ezen a földön. Tanúja az ember rendeltetésének, ami egyedül Istenben van. Tanúja az ember halhatatlanságának. Az örömhírt, amit szavaival hirdetett, végérvényesen hitelesítette a húsvéti titokkal, keresztje és feltámadása által... Minden programmal, világnézettel és ideológiával szemben újra és újra ismétli: ‚Én vagyok a feltámadás és az élet!‘ (Jn 11,25) ... Hogy azonban ennek a tanúságtételnek teljes igazságát megértsd, szeretett testvérem és nővérem, egyrészt ‚szeretned kell a világot‘ – ‚mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda‘ (Jn 3,16) – ugyanakkor belső távolságot kell megteremtened ezzel a gazdag és megigéző valósággal szemben“ (5. p.).

Az élet célját és értelmét fűrkészve szükségszerűen szembetaláljuk magunkat az erkölcs és a lelkiismeret kérdésével is. Ezért így folytatja a Szentatyja:

„A Krisztussal beszélgető fiatalember természetesen fejből tudja a tízparancsot, sőt örömmel újságolja: ‚Ezeket mind megtartottam kora ifjúságomtól fogva!‘ ... Ezek a parancsok szolgáltatók az alapot az emberi cselekvés erkölcsi kiértékeléséhez... Szerves kapcsolatban állnak az ember hivatásával az örök életre, de az Isten országának felépítésével is az emberekben és az emberek között... Az erkölcsi törvény az evangéliumban: a hegyi beszédben és a szeretet parancsában éri el csúcspontját... Ugyanakkor, ez az erkölcsi törvény még egy másodfórmát is ismer: az emberiségbe írt erkölcsi lelkiismeretet... Benne található az ember nagyságának, tényleges emberi méltóságának lényegi alapja. Ez az a benső gazdagság, amellyel az ember ismételtlen túlszárnyalja magát az örökkévalóságban. Ha igaz, hogy ‚az ember számára rendelkezés, hogy egyszer haljon meg‘ (Zsid 9,27), úgy igaz az is, hogy az ember lelkiismerete kincsét átviszi a halál határán, a benne rejlő jóval és rosszal“ (6. p.).

„Igen, – folytatja a Pápa – kívánom nektek, hogy ifjú éveitek ajándékozzanak meg titeket az egészséges elvek szilárd alapjaival. Lelkiismeretetek érje el már ifjúkorban azt a tisztánlátást, ami lehetővé teszi, hogy ‚lelkiismeretes emberek‘, ‚az elvek emberei‘, ‚bizalmat ébresztő személyek‘ legyetek, akik hitelt érdemelnek. Ilyen erkölcsi személyiséggel jelenthettek legtöbbet a közönségnek.“

„... Jézus ránézett a fiúra és megkedvelte. Kívánom, hogy ti is tapasztaljátok meg ezt a tekintetet. Éljétek át azt az igazságot, miszerint Krisztus szeretettel tekint rátok. Minden embert megajándékozik a szeretet tekintetével... Keresztáldozatával nyerte el ez a tekintet a szeretet sajátos mélységét... Az isteni kiválasztottság örök szeretete úgy kíséri az embert egész élete során, mint Krisztus szerető tekintete“ (7. p.).

A Szentatya megjegyzi, hogy a nemkeresztény vallások – főleg a buddhizmus, hinduizmus és iszlám – követői között is sokan ifjúkoruktól szegénységben és tisztaságban élnek, hogy eljuthassanak az érzékelhető világon túli valósághoz. A fiatalok ugyanis nem elégszenek meg csak a parancsok megtartásával, többre vágyanak. Áll ez az evangéliumi ifjúra is.

„Szeretettel tekintett rá Jézus. Új jelentőséget kap ez a szeretet. Az embert a Szentlélek vezeti a parancsok szerinti életből a tudatos önátadásban kiteljesülő életre... Erre vonatkoznak Jézus szavai: „Ha tökéletes akarsz lenni, add el, amid van, az árát oszd szét a szegények között, így kincsöd lesz a mennyben. Aztán gyere és kövess engem!” (Mt 19,20-21).“

Ezt a felszólítást követik azok a férfiak és nők, akik a papi vagy szerzetesi hivatásra a tisztaság magasztos igényével válaszolnak. Mivel „az aratnivaló sok” (Mt 9,27), így fordul a Pápa korunk ifjúságához: „Ha szívedet megérinti ez a meghívás, ne hallgattasd el! Engedd, hogy hivatásként beérjen! Működj közre imáddal és azzal, hogy hűséges vagy a parancsokhoz!” (8. p.).

„Az evangélium ezen szavai bizonytalanságot keltenek a papi és szerzetesi (szerzetesnői) hivatásra szólítanak fel, de ugyancsak utalnak a hivatás tágabb és általánosabb értelmére. Beszélhetünk itt az „élethivatásról”...: „Mit tegyek?” Mi a Te terved életemmel, Istenem? Mi a teremtő és atyai terved velem? Mi az akaratom velem? Teljesíteni szeretném...”

Az apostoli levél figyelmezteti a fiatalokat, hogy élethivatásuk feltárása és fejlesztése közben ügyeljenek arra, hogy ez az élethivatás legyen keresztény hivatás is. A kettőt nem választhatjuk szét, főképp nem állíthatjuk szembe egymással. Ezért hangsúlyozza a Pápa:

„Alaposan gondoljátok át a keresztség és a bérmlás jelentőségét. Ez a két szentség az alapja a keresztény életnek és a keresztény hivatásnak. Innét vezet az út tovább az eukarisztiához. Ez tartalmazza a szentségi kegyelmek teljességét... A keresztény személyiség kialakításában azonban nélkülözhetetlen szerepe van a bűnbánat szentségének is... Ezért minden élethivatás, mint keresztényi hivatás az egyház szentségi mivoltában gyökerezik” (9. p.).

A keresztény ember egész élete hivatás. Különös hivatás a keresztény házasság és családi élet. Erről beszél a Szentatya apostoli levele 10. pontjában:

„Érzelmiségével és tényleges természetfölötti szépségében a szerelem mindig sajátos és személyes valóságként fejeződik ki. Ugyanakkor határozott figyelmeztetést hordoz magában: Ne engedjük meghamisítani a szerelem kifejezését, ne szegényítsük el gazdagságát, ne csúfítsuk el szépségét! Legyetek meggyőződve afelől, hogy ez a figyelmeztetés magától Istentől jön, aki az embert „saját képére és hasonmására” teremtette éppen, mint „férfit és nőt”... Az evangélium így fejezi ki ugyanezt az intést: „Boldogok a tisztaszívűek, mert meglátták az Istent!” (Mt 5,8). Másszóval: Ebben a szeretetben, ami bennetek bimbózik, és ami be lesz vésve egész életetekbe, Istent kell látnotok, aki maga a Szeretet!... Nagyon fontos, hogy a szeretet útján Krisztust kövessétek... Ő a jegyesi szeretet tanítómestere. A házasság hivatá-

sának útjára lépni azt jelenti: napról-napra, évről-évre tanulni a jegyesi szeretetet. Azt a szeretetet, ami gazdagítja a testet és a lelket egyaránt. Tanulni kell a szeretetet, amely „örömet az igazság győzelmében leli”, azt a szeretetet, amely „mindent elvisel” (1Kor 13) ...“

„Kedves fiatal Barátaim! — szólítja fel az ifjakat a Pápa. Ne engedjétek kifosztani ezt a gazdagságokat. Életprogramotokba ne vegyétek fel a szeretet meghamisított, elszegényített és elcsúfított tartalmát. A szeretet örül az igazságnak! Ott keressétek ezt az igazságot, ahol meg is találhatjátok. Amikor csak szükséges, legyetek mindig határozottak a divatos nézetek és parolák áradatával szemben.“

A 11. pontban szól a Szentatya a törzsek, népek és nemzetek történelmi örökségéről és arra ösztönzi a fiatalokat, legyenek ne csak élvezői, hanem megerősítói is ennek az értéknek:

„A család adja tovább ezt az örökséget. A családi neveléssel egy kultúrát kaptatok, részesei lettetek népetek vagy nemzetetek történelmének. ... Ahogy a család mindegyiketek első nevelője, ugyanúgy — a család által — a törzs, a nép, a nemzet is nevelőtök. Összekapcsol minket a közös kultúra, nyelv és történelem ... Ide kívánczik a talentumok példabeszéde (Mt 25,14-30). Talentumainkat a Teremtőtől kaptuk szüleinken és családjainkon keresztül valamint nemzeti közösségünk által. Ezt az örökséget nem kezelhetjük tétlenül vagy visszautasító magatartással, mint ahogyan azt a talentumokról szóló példabeszéd utolsó munkása tette ...“

Egy-egy nemzet kimagasló személyiségei — a múltban vagy a jelen történelemben — az ifjúság példaképei és megkövetelik annak a szeretetnek kifejtését is, amit gyakran hazaszeretetnek nevezünk“ (11. p.).

„... Az evangéliumot szemlélve mondhatjuk, hogy az ifjúkor az az időszak, amikor felismerjük talentumainkat..., tovább fejlesztjük alkotókészségünket... Felkészülünk a munkára, amely sajtóságos módon alakítja az embert... Minden munka ilyen, a fizikai is... A fiatalok munkája mindenekelőtt előkészület a felnőttkor szakmukájára, s ezért az iskolához kapcsolódik... A képzés az emberi kultúra egyik alapértéke. Különösen fontos az ifjúságnak, de az egész társadalom jövője is tőle függ... Eszembe ötlük itt a munkanélküliség problémája... Emlékeztetem ezért a felelőseket arra, hogy a munka az ember joga és ezt lehetővé is kell tenniük...“ (12. p.).

II. János Pál levelének 13. pontja az önnevelést emeli ki és megemlíti az ifjúságot veszélyeztető fenyegető jelenségeket:

„Mindenki alakítsa magát ‚belülről‘ is kitartóan és türelemmel. Ezt a képzést nevezzük önnevelésnek... A munka, az oktatás, de különösen az önnevelés fejleszti az életet és alapot teremt személyiségünk további fejlődéséhez...“

„A fenyegető jelenségek közül megemlíteném a fékevesztett kritizálás kísértését... Utalok arra a szkepticizmusra, amely kétségbe vonja a hagyományos értékeket s néha gúnyorosságba csap át... Nem hallgathatjuk el a

tétlenség, önzés és társtalanság zsákutcáit, de a reklámtechnika veszedelmeit sem, amikor kizárólag csak a fogyasztási élvezetekre és az anyagi javakra összpontosít... Egyeseket kísért, hogy a felelősség elől az alkohol, és kábítószerek, a rövidéletű szexuális kapcsolatok..., a nemtörődomség... vagy éppen erőszak álomvilágába meneküljenek. Legyetek éberek a világ cselvetéseivel szemben, amely megcsal vagy téves útra tereli erőteljes vágyatokat a boldogság és az élet értelme után..." (13. p.).

„Lukács evangélista írja: ‚Jézus meg gyarapodott bölcsességben, korban, Isten és emberek előtti kedvességben‘ (Lk 2,52). A fiatalság is gyarapodás... Mondhatjuk, hogy általa ifjúság az ifjúság. Sőt, szükséges, hogy az ifjúság gyarapodás legyen. Ehhez viszont rendkívül fontos a kapcsolat a látható világgal, a természettel... Ezért kívánom nektek fiatalok, hogy gyarapodástok ‚bölcsességben és korban‘ a természet ölében menjen végbe... Kívánom továbbá, hogy ezt a gyarapodást előmozdítsa kapcsolatok az ember műveivel és méginkább az eleven emberekkel... Az ifjúság különösen fogékony az ember művelésében rejlő igazság, jóság és szépség iránt... De legtöbbet tanulhatunk az emberről, ha ápoljuk a kapcsolatot magával az emberrel... Az ifjúkor az az időszak, amikor ismeretségek, társkapcsolatok és barátságok létesülnek a család keretein kívül... Így képesülünk arra, hogy tökéletesebb, másokért élő emberekké váljunk..."

„Kívánom továbbá, hogy gyarapodjon Istennel való kapcsolatokat is. Közvetve szolgálja ezt kapcsolatokat a természettel és az emberekkel, közvetlenül pedig különösen az imádság. Imádkozzatok és tanuljatok imádkozni... Nyíljatok meg előtte... Beszélgetsetek Vele. Mélyítsétek el az élő Isten szavát azzal, hogy olvassátok a Szentírást és elmékedtek fölötté" (14. p.).

A Pápa levelének 15. pontja a jövő nagy kihívásáról szól:

„Az Egyház önmagára ismer a fiatalokban... már az apostoli kezdetek óta... A János-levél így mondja ezt el: ‚Írtam nektek, ifjak, mert erősek vagytok, az Isten tanítása bennetek van‘ (1Jn 2,14)... Joggal kérdezhetitek az előző generációtól: Miért halnak annyian éhen?... Miért a temérdek tervezett erőszak?... Legyetek készek a harcra! Nem az ember elleni harcra valami eszme vagy gyakorlat nevében, ami elszakadt az evangéliumi gyökerektől. Legyetek erősek a harcra a gonoszság, az igazi rossz ellen. Minden ellen, ami Istent sérti: minden igazságtalanság, kizsákmányolás ellen, minden hamisság és hazugság ellen. Minden ellen, ami bánt és megaláz, ami megmértelyezi az emberi együttélést és kapcsolatot.“

A Szentatya levelének zárószava (16. p.) teljes bizalmat sugároz az ifjúság felé:

„Töletek függ a jövő! – mondja. Rátok épül e század vége és az új század eleje. Ne legyetek tehát restek. Vállaljátok a felelősséget az élet minden területén, ami nyitott előttetek. Ezért imádkoznak veletek együtt a püspökök és papok a föld minden táján.“